

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
star@star.dk, hels@star.dk og loro@star.dk

26. marts 2021 • CB

Hørings svar vedrørende forslag til Lov om ændring af lov om social pension mv. (Ret til at fratække merindtægt som følge af arbejde relateret til COVID-19)

Ældre Sagen skal indledningsvis udtrykke sin tilslutning til, at merindtægter i forbindelse med arbejde relateret til COVID-19 kan holdes uden for modregning i den sociale pension.

Vi skal dog bemærke, at behovet for at holde disse merindtægter udenfor modregningen i social pension – såvel pensionistens egen merindtægt som en evt. ægtefælle/samlevers merindtægt – sætter fokus på hele modregningsproblematikken.

Der er hele tiden en række tilfælde, hvor pensionister eller deres ægtefæller vælger at yde en ekstra indsats ved at tage ekstraarbejde, fx hvis der opstår sygdom på et plejehjem eller en hospitalsafdeling, og derefter oplever, at de næsten intet økonomisk udbytte har af det. Disse mennesker må overveje, om deres indsats er mindre samfundsvigtig.

Herudover skal vi bemærke, at lovforslaget undtager merindtægter for modregning i den sociale pension, mens der ikke undtages for modregning i boligstøtte. Da boligstøtten er skattefri, mister en pensionist i mange tilfælde mere ved modregningen af en ekstraintægt i boligydelsen end ved modregningen i pensionstillægget.

Vi skal derfor foreslå, at adgangen til at fratække COVID-19-relaterede merindtægter også kommer til at omfatte indtægtsgrundlaget for boligstøtte.

Det fremgår af bemærkningerne, at ordningen indføres uden nærmere afgrænsning af, hvad der kan betragtes som mer- eller overarbejde i forbindelse med COVID-19, dvs. ordningen etableres således i tillid til, at borgere og arbejdsgivere godt kan vurdere, hvornår merindtægt kan tilskrives arbejde i relation til COVID-19, og hvornår der er tale om mer- eller overarbejde i de situationer.

Efter Ældre Sagen opfattelse vil det lette borgernes og arbejdsgivernes forståelse af reglerne, hvis der i forbindelse med udvalgsbehandlingen gives flere eksempler på, hvilke aktiviteter der kan anses for COVID-19-relaterede.

Som Ældre Sagen læser lovforslaget, er der ikke bestemmelser, der sikrer, at en arbejdsgiver afgiver den arbejdsgivererklæring, der er nødvendig for at kunne søge om fritagelse for modregning. Ældre Sagen har i anden sammenhæng, fx i forbindelse med fejlindberetning af feriepenge, kunnet konstatere, at det ikke altid er muligt at få en – ofte tidligere – arbejdsgiver til rette fejl. Man kan frygte, at der er arbejdsgivere, der ikke vil afgive en erklæring, dels fordi det kræver administration, dels af frygt for, at

oplysningerne kan være forkerte. Vi mener, at der bør være en mulighed for lønmodtageren for at klage, hvis en arbejdsgiver afviser at afgive erklæring om, at merarbejde er COVID-19-relateret.

Vi savner også, at der fastsættes en frist for at indberette oplysninger om COVID-19-relateret merarbejde. Det fremgår af lovforslaget, at der kan indberettes fra 27. april 2021, men der er behov for en frist for seneste indberetning, idet vi går ud fra, at indberetningen skal være indsendt, inden Udbetaling Danmark udsender årsopgørelsen med efterreguleringen af pensionen for 2020. Udbetaling Danmark udsender de fleste årsopgørelser i juni måned (for borgere, der har frist til ændring af årsopgørelsen indtil 1. maj). Det betyder, at der ikke er lang tid til at fremskaffe og indsende dokumentation for COVID-19-relateret merarbejde. Desuden udsendes årsopgørelsen ikke samtidig til alle, men der bør efter Ældre Sagens opfattelse være samme frist i hele landet.

Ældre Sagen frygter i det hele taget, at de administrative problemer i forbindelse med ordningen underspilles. I gennemgangen af, om lovgivningen er digitaliseringsklar, fremstår det, som om løsningen lever op til de fleste principper, hvilket vi er tvivlende overfor.

Ifølge provenubemærkningerne er der kun opgjort administrative konsekvenser for kommunerne på 5 hhv. 3 mio. kr. i 2021 og 2022. Hvis det er Udbetaling Danmarks udgifter til systemudvikling og vejledning af borgere og arbejdsgivere, forekommer det at være lavt sat. Vi skal her bemærke, at der i bemærkningerne står, at Udbetaling Danmark skal vejlede borgerne, men i forbindelse med indberetning af COVID-19-relateret merarbejde vil der også være behov for at vejlede arbejdsgiverne.

Vi forventer også, at de offentlige arbejdsgivere vil have udgifter til arbejdsgivererklæringer og evt. dokumentation.

Endelig bemærkes det, at det fremgår, at selvom Udbetaling Danmark efterfølgende vil foretage stikprøvekontrol, vil Udbetaling Danmark ikke kunne validere om størrelsen af den oplyste COVID-19-relaterede merindtægt er korrekt. Der kan derfor være risiko for, at der sker snyd med anvendelse af ordningen.

Vi skal i den forbindelse spørge, om misbrug af ordningen vil være omfattet af den skærpede straf for COVID-19-relaterede forbrydelser.

Rettelse af fejl i lov om social pension

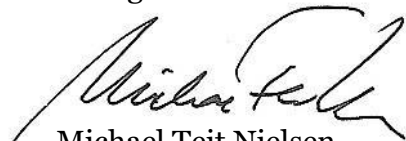
Beskæftigelsesministeriet benytter sig af lejligheden til at rette en mindre fejl i den gældende lov.

I den forbindelse skal Ældre Sagen henlede opmærksomheden på et par andre fejl, som med fordel kan rettes i samme ombæring. Det drejer sig om følgende to ting:

I 2019 lovede den daværende beskæftigelsesminister en lovændring, der skulle løse problemer med modregning i folkepensionen, når arbejdsgiveren indberetter feriepenge i forbindelse med fratræden forkert. I svaret til Beskæftigelsesudvalget skrev ministeren ”Jeg vil derfor sørge for, at der snarest muligt fremsættes et lovforslag, hvori reglerne ændres og præciseres.” (BEU 2018-19 Alm. del - supplerende svar på spørgsmål 134). Dette er der endnu ikke blevet rettet op på.

I 2018 orienterede den daværende beskæftigelsesminister Beskæftigelsesudvalget om en fejl i efterreguleringen af pensionen til pensionister med ”flere beregningsperioder”. ”Reglerne om kalenderårsmodellen har den utilsigtede konsekvens, at arbejdsindkomst for en periode, hvor en pensionist eller dennes ægtefælle/samlever opsætter pensionen i løbet af året, indgår i indtægtsgrundlaget forud for opsætningsperioden. STAR er derfor ved at udarbejde et lovforslag med henblik på at ændre reglerne for så vidt angår denne målgruppe.” (Beskæftigelsesudvalget 2017-18 BEU Alm. del Bilag 412). Det vil være passende, at dette kommer til at indgå, når nu der rettes andre fejl i den gældende lov.

Venlig hilsen

Michael Teit Nielsen
Vicedirektør